

Prve drsalke v kamni dobi

Kakor dokazujejo razne izkopanine, so drsalke ponekod poznali že v kamni dobi. V nekaterih stavbah na koleh, ki so jih izkopali, so našli med raznim orodjem tudi čudno orodje iz konjske kosti. To čudno orodje je bilo tako na koncu prikrojeno in zapognjeno kakor kake drsalke. Spredaj in zadaj je bila narejena luknja, skozi katero je kamni človek to kost privezal na svojo obutev, nakar se je po tej kosti lahko drsal po ledu. To je bilo zanj važno, ker je njegova hiša stala tako rekoč na vodi. Kadar je voda zmrznila, se je moral posluževati drsalke, če je hotel na suho. Kadar ni bilo ledu, si je pač pomagal s čolnom.

Velikanska klet

Največjo klet ima najbrž neka tovarna šampanjca na Francoskem. Njena podzemna skladišča šampanjca so dolga 38 kilometrov! V teh podzemskih skladiščih je seveda več oddelkov, v katerih je shranjen šampanjec razne kakovosti in raznih letnikov. Tukaj je spravljeno 15 milijonov steklenic šampanjca vseh vrst in starosti.

Nekaj iz kraljestva ciganov

Tudi v neomejenem kraljestvu ciganov se pripravljajo po vsem videzu resni dogodki. Deset tisoč ciganov je lanskega julija izvoljenemu »kralju« Kwieku I. poslalo pravi ultimatum, v katerem zahtevajo, naj takoj skliče ciganski parlament, ker ne marajo več prenašati njegovega avtokratskega in diktatorskega režima. Teh 10.000 ciganov se predstavlja le manjšina, kajti 28.000 drugih se zavzema za kralja. Zato ni izključeno, da bo Kwiek I. odgovoril na ultimatum, da bo odredil cigansko ljudsko glasovanje o vprašanju svoje pravice do vladanja. Lahko se iz tega izclini nova volitev »kralja« ali pa vsaj ponovitev lanskega ciganskega srečanja v Varšavi.

Habakuk

Reimmichlova povest podomačena — Z dovoljenjem založbe

V nekaj minutah je bila Milka že na vasi. Ljudje so jo radovedno gledali, ona pa je šla kar naravnost proti cerkvi. Kakih sto korakov pred cerkvijo pa je videla, da je že na cilju. Na večji beli hiši je stalo s črnimi črkami:

Ljudska šola.

Nekaj trenutkov je oklevala, potem je stopila na lopo in potrkala na prva vrata levo. Ko se nihče ni oglasil, je odprla in stopila v veliko, prazno učilnico.

Saj res, saj ji je Habakuk pravil, da je učiteljevo stanovanje v prvem nadstropju.

Potihoma je šla po stopnicah gor in je prisluškovala na vse strani.

Vse je bilo tiho.

Položila je torbico, dežnik, plašč in klobuk na klop pri oknu; tedajci se ji je zdelo, da se je v sedalni sobi premaknil stol. Rahlo je potrkala, notri se je oglasil Habakukov glas:

»Da!«

Sedel je pri pisalniku in se niti ni ozrl, ker je bil sredi pisanja; pisal je — Milki.

Ko se je slednjič le ozrl, je bila že na sredi sobe — tik pred njim. Skoraj ustrašil se je, zastrmel vanjo, kakor da je prikazen, in ni spravil besede iz sebe. Milka pa ga je pozdravila s svojim zvonkim, vedrim glasom:

»Dober dan, Habakuk! Kaj, ali me ne poznaš?«

Tedaj je planil izza mize in vzkliknil:

»Milka! — Moja Milka!«

Objel jo je, jo pritisnil k sebi in jo gorko poljubil na čelo. Ona ga je poljubila na lice in zašepetala nežno in blaženo:

»Ljubi! — Moj ljubi!«

Ko ju je minilo iznenadenje, sta sedla na staro zofo, Habakuk je držal njeno roko v svoji, ona pa mu je imela toliko povedati.

»Zdaj pa me poslušaj, Habakuk,« je dejala toliko, da ni prav zavriskala, »nekaj sem ti prinesla. Ali veš, da sva bogata?«

Habakuk jo je pogledal in nj verjel.

Tedaj mu je jela pripovedovati vse od konca do kraja:

Stari sodni svetnik, Milkin ujec, je že dolgo trpel zaradi želodca. Včeraj mu je bilo tako hudo, ker mu je še srce čisto oslabevalo, da so menili, da je njegova zadnja ura.

Ko je prišla Milka že zvečer k njemu, je bil tako slabo, da ji je venomer stiskal roko in solze so mu polzele po licu. Takega ga Milka še nikoli ni videla. Škoda le, da ni mogel nič govoriti; kajti čeprav mu je odleglo, je bil vendar zelo slab.

Milka je tudi zvedela, da je bolnik že popoldne samodsebič prosil za duhovnika in da se je lepo spovedal in sprejel sv. obhajilo.

Ponoči je ostala sama pri njem, dajala mu je kapljice za srce, ga predevala in mu postiljala, pri tem mu je šepnila vedno kako tolažilno in bodrilno besedo.

Po polnoči ji je bolnik pomignil čisto blizu k sebi in ji je dejal v raztrganih besedah tole:

»Moje premoženje se ni vse izgubilo. — Tam v pisalniku — v drugem predalu — na desni strani — je zapečaten ovoj; v njem je čez devet sto starih zlatnikov, devet sto sedem in dvajset jih je. — Prinesi jih sem! — Ključek je tu v posteljni omarici.«

Milka je vzela ključek, odprla predal in našla zavoj ter ga dala ujcu.

»Dal sem te poklicati,« je bolnik nadaljeval, »ker sem se bal, da bi denar ne prišel v prave roke, ko bi umrl. Na, zdaj ga dam tebi, ker meni ga ni več treba.«

»Nikar tako ne govorite, ujec,« se je branila Milka; »če vam je prav, bom denar pri sebi shranila, da bo na varnem; ko ozdravite, vam ga pa vrnem.«

27

»Nikar mi ne čenčaj!... Saj čutim in dobro vem, da gre z mano h kraju in da bo prav, prav kmalu prišla zadnja ura. — Zato ti ta denar izročam; tvoj je od zdaj naprej... V zavoju boš našla tudi moj testament ali prav za prav listino, ki za vsak primer priča, da sem ti to podaril.«

Milka se je začela na moč jokati. Tedaj je dejal bolnik skoraj užaljeno:

»Ali nisi nič vesela?... Saj je lep denar in če ga v dinarje zamenjaš, dobiš še precej čez sto tisoč. — Če boš varčna, ti bo že precej zaleгло.«

»Ljubi ujec, saj še ne smete umreti,« je ihtela; »za tako velik, velik dar sem vam iz srca hvaležna. Bog vam povrni! Vedno bom za vas molila in vse življenje ne bom pozabila, koliko ste zame storili.«

»Zdaj rad umrem, ker vem, da se me bo vsaj en človek z ljubeznijo spominjal,« je rekel starec.

Ko mu je Milka pravila, da se je včeraj poročila in da je od svojega moža že koj prvi dan odhitela in šla k bolnemu ujcu, jo je s širokim pogledom pogledal in dejal mehko:

»Milka, priden otrok si. Nisem si mislil, da me imaš tako rada.«

Proti jutru je bolnik zaspal in je spal precej mirno vse do jutra. Ko je prišel dopoldne zdravnik, je dejal, da je nevarnost minula.

Zdaj je ujec Milko silil, naj se vrne k možu, ker jo čakajo dolžnosti mlade gospodinje in žene.

Milka se je vsa solzna poslovila in je obljubila, da bo kmalu spet prišla gledat, kako mu je kaj.

Ko je potem še z zdravnikom na samem govorila, ji je ta dejal, da zdaj res ni nevarnosti, ali da je bolnik že zelo pri kraju in da več ko tri tedne ne bo več. Milka je prosila, naj bi ji dali pošto, kadar bi bilo treba; potem je obiskala še nekaj starih znancev, opoldne pa se je vrnila z brzim vlakom. Ker jo je na srečo vzel na postaji neki avtomobil precej pota s seboj, je bila ob pol sedmih že pri možu pri Sv. Juriju... — — —

Habakuk jo je poslušal, ne da bi jo bil le z besedo ustavil. Ko je umolknila, je dejal nežno:

»Viš, Milka, saj sem ti že včeraj rekel, da ti bo Bog delo usmiljenja obilno povrnil. Res ti ga je še bolj, kot bi si bila mogla misliti.«

»Tebi ga je in meni,« je rekla vsa srečna.

»Strašno sem vesela, da nisem več sirota brez vsega, ampak da ti lahko tudi kaj k hiši prinesem in ti življenjem olajšam in olepšam.«

»Najbolje, kar si mi k hiši prinesla, si ti sama, Milka. Vse drugo mi je brez pomena. Moje bogastvo, moja sreča si samo ti.«

Stisnil je njeno roko k sebi in si jo položil na srce... Čez nekaj časa je vzkliknil:

»Ti ljubi Bog, kodi jaz hodim s svojimi mislimi! Saj si vendar lačna in trudna, jaz pa ti ne dam ničesar.«

»Naj, naj!« se je branila; »tako sem vesela, da mi ni za jed. — Pozneje bova skupaj večerjala. — Nekaj malega sem že grede nakupila, da ti bom nocoj za prvo krat kaj dobrega skuhala.«

Ko je odšlo sonce za božjo gnado, je Habakuk pogledal na uro in menil:

»Čas je, da grem večno luč zvonit. Čez pet minut bom spet tu.«

»Naj me, da grem s teboj!« je prosila žena; »rada bi videla cerkev in tudi malo pomolila bi rada.«

Skupaj sta stopila na hodnik; tu je žarelo okence kakor od bližnjega ognja.

»Ježeš, Habakuk, gori!« je zavpila Milka.

Smehlja je jo je prijel za roko in jo peljal k oknu. Nič drugega ni bilo videti kakor kos modrega neba in vrh Gore, ki se je svetila v večerni zarji.

»O, kako je to lepo, kako lepo! Prelepo!« je obstala Milka vsa zamaknjena in ni mogla odtrgati oči od pogleda.

Po dolgem jo je Habakuk potegnil za seboj.

Ko sta šla proti cerkvi, so se stikale v oknih glave in nekdo je zaklical na glas in prav razločno: